

Sygn. akt VIII Gz 161/15

POSTANOWIENIE

Dnia 17 lutego 2016 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VIII Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Marek Tauer (spr.)

Sędziowie: SO Elżbieta Kala

SO Wiesław Łukaszewski

po rozpoznaniu w dniu 17 lutego 2016 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: **M. G.**

przeciwko: **J. L.**

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego od postanowienia Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 18 września 2015 r., pkt II, sygn. akt VIII GNc 1404/15

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie z dnia 18 września 2015 r., w przedmiocie odrzucenia zażalenia powoda z dnia 16 czerwca 2015 r. i sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu do rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi obowiązek rozstrzygnięcia o kosztach postępowania zażaleniowego.

Elżbieta Kala Marek Tauer Wiesław Łukaszewski

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem zawartym w punkcie II sentencji, Sąd Rejonowy na podstawie art. 370 w zw. z art. 397 § 2 kpc odrzucił zażalenie powoda z dnia 16 czerwca 2015 r. na postanowienie o kosztach procesu zawarte w nakazie zapłaty.

Sąd zważył, że z zażalenia wynikało, że powód zaskarżył orzeczenie co do braku zasądzenia kwoty 962 zł (wartość przedmiotu zaskarżenia), stanowiącej równowartość kosztów związanych z zażaleniem wniesionym przez powoda w dniu 30 marca 2015 r. Zażalenie to Sąd uznał za niedopuszczalne, gdyż Sąd nie rozstrzygnął o kosztach związanych z zażaleniem z 30 marca 2015 r., wobec czego obecne zażalenie dotyczyło nieistniejącego orzeczenia i nie było substratu zaskarżenia.

Zażalenie na powyższe rozstrzygnięcie zawarte w pkt II postanowienia z dnia 18 września 2015 r. złożył powód, zaskarżając je w całości.

Skarżący zarzucił naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 394 § 1 pkt 9 kpc w zw. z art. 321 § 1 kpc poprzez przyjęcie, że w sentencji nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 29 maja 2015 r. Sąd nie orzekł o całości kosztów procesu, w tym w szczególności o

kosztach postępowania zażaleniowego wywołanego wniesieniem przez powoda zażalenia na postanowienie tego Sądu w przedmiocie przekazania sprawy do dalszego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Nowym Sączu, uwzględnionego następnie w trybie art. 395 § 2 kpc postanowieniem z dnia 29 maja 2015 r.

Na tej podstawie powód wniósł o:

1. rozpoznanie zażalenia w trybie art. 395 § 2 kpc,
2. uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, uwzględnienie zażalenia powoda z dnia 16 czerwca 2015 r. oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 3.769 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwoty 390 zł tytułem opłaty od pozwu, 2.417 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego, 362 zł tytułem opłaty od zażalenia, a także 600 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego w tym postępowaniu zażaleniowym, a ponadto wydanie postanowienia o zasądzeniu od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania zażaleniowego wywołanego zażaleniem z dnia 16 czerwca 2015 r., w tym kwoty 30 zł tytułem opłaty od zażalenia oraz kwoty 180 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.
3. przeprowadzenie dowodu z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy: postanowienia i nakazu zapłaty z 29 maja 2015 r. oraz zażalenia z 16 czerwca 2015 r.,
4. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kwoty 30 zł tytułem opłaty od niniejszego zażalenia oraz kwoty 180 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym.

Podał w uzasadnieniu, że orzeczenie o kosztach procesu zawarte w sentencji nakazu zapłaty odnosiło się do całości kosztów procesu poniesionych przez powoda do chwili jego wydania. Tym samym zażalenie z dnia 16 czerwca 2015 r. odnosiło się do istniejącego orzeczenia i powinno zostać rozpoznane. Dla uzasadnienia swojego stanowiska powód powołał się na treść uchwały Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2011 r., III CZP 69/11, w której wskazano, że w razie nieuwzględnienia wniosku o przyznanie kosztów procesu w całości, zbędne jest orzekanie o oddaleniu tego wniosku w pozostałej części oraz w skazał na możliwość zaskarżenia takiego orzeczenia zażaleniem także w odniesieniu to nieuwzględnionej części żądania.

Sąd zważył, co następuje.

Zażalenie powoda należało uwzględnić.

Wedle dominującego stanowiska judykatury, do którego przychyła się również Sąd Okręgowy rozpoznający niniejsze zażalenie, w przypadku braku orzeczenia o żądaniu strony w przedmiocie kosztów postępowania w całości, uzupełnianie orzeczenia jest niepotrzebne, albowiem rozstrzygnięcie pozytywne o kosztach zawiera w sobie również dorozumiane negatywne rozstrzygnięcie o tych kosztach w pozostałym zakresie. W takim wypadku stronom przysługuje zażalenie, a nie uzupełnienie orzeczenia.

Utrwalona linia orzecznicza zapoczątkowana uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 1972 r., sygn. akt III CZP 14/72, w której wskazano, że zażalenie na orzeczenie o kosztach procesu przysługuje także wtedy, gdy sąd pierwszej instancji uwzględnił tylko część żądanych kosztów i nie oddalił pozostałej reszty, jest konsekwentnie prezentowana również w nowszych orzeczeniach Sądu Najwyższego (por. postanowienie SN z dnia 4 listopada 2010 r., sygn. akt IV CZ 82/10, postanowienie SN z dnia 30 listopada 2011 r., sygn. akt III CZ 68/11, postanowienie SN z dnia 10 października 2012 r., sygn. akt I CZ 116/12, czy powołana w zażaleniu powoda uchwała SN z dnia 30 listopada 2011 r., sygn. akt III CZ 69/11), jak również w orzecznictwie sądów powszechnych (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 6 października 2014 r., sygn. akt I ACz 836/14, Lex 1526972, czy postanowienie Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 22 maja 2014 r., sygn. akt I ACz 821/14, Lex 1477296).

Powyższy pogląd judykatury aprobowany jest przez większość przedstawicieli doktryny (T. W., A. J., H. C., K. P., A. Z., A. G.-B.).

Przeciwnie stanowisko prezentowane przez Sąd Rejonowy, jakkolwiek zgodne z literalną wykładnią przepisów kodeksu postępowania cywilnego, nie znajduje szerszego poparcia w praktyce orzeczniczej. Znalazło ono wraz w glosach do wymienionej w zażaleniu uchwały SN z dnia 30 listopada 2011 r., sygn. akt III CZ 69/11 - glosie M. Hehorowicz i M. Nawrockiego oraz glosie T. Szanciło.

Należy zważyć, że nawet przyjęcie przeciwnego poglądu niż powszechnie prezentowany przez sądy, nie powinno, jak w rozpoznawanym przypadku zakończyć pozostawieniem niepełnego orzeczenia o kosztach procesu. W sytuacji, w której strona wniosła o zasądzenie kosztów związanych z wniesionym zażaleniem, a następnie wraz z zażaleniem złożyła alternatywny wniosek o uzupełnienie orzeczenia dotyczącego kosztów postępowania, obowiązkiem Sądu było rozpoznanie któregoś z alternatywnych żądań. Wskazać należy, że powód wygrywający proces ma prawo żądać zwrotu także kosztów postępowania incydentalnego.

Tymczasem Sąd Rejonowy uznając zażalenie za niedopuszczalne, z niewiadomych przyczyn nie rozpoznał jednocześnie wniosku o uzupełnienie orzeczenia, który w sytuacji przyjęcia przez ten sąd tezy, że orzeczenia nie było, powinien był rozpoznać, nie narażając strony na zbędne przedłużanie postępowania. Sąd Rejonowy w ogóle pominął znajdujący się w aktach sprawy wniosek powoda o uzupełnienie postanowienia i w konsekwencji spowodowało to konieczność złożenia przez powoda przedmiotowego zażalenia, gdyż strona nie uzyskała merytorycznego rozstrzygnięcia w kwestii swojego żądania.

W obecnej sytuacji Sąd Rejonowy, który nie rozpoznał istoty sprawy, zobowiązany jest rozstrzygnąć od nowa o kosztach procesu w przedmiotowej sprawie, w tym również o nierozpoznanym dotąd wniosku w przedmiocie kosztów postępowania zażaleniowego związanego z postanowieniem o przekazaniu sprawy względu właściwości, a także o kosztach postępowania zażaleniowego wywołanego zażaleniem z 16 czerwca 2015 r. Na podstawie art. 108 § 2 kpc, Sąd Rejonowy zobowiązany jest również orzec o kosztach niniejszego postępowania zażaleniowego zgodnie z naczelną zasadą w zakresie kosztów procesu przyjętą przez kodeks postępowania cywilnego - zasadą odpowiedzialności za wynik procesu.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w sentencji na podstawie art. 386 § 4 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc.

Elżbieta Kala Marek Tauer Wiesław Łukaszewski